

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Інженерно-технологічний факультет

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ
ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ),
ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЦОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Збірник матеріалів
IV Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра будівництва та професійної освіти

Херсонський державний аграрно-економічний університет
Університет Григорія Сковороди в Переяславі
Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти
у Полтавській області

Регіональний центр удосконалення вчителів "WOM"
в Бельсько-Бяла (Польща)

ВСП «Фаховий коледж управління, економіки і права Полтавського
державного аграрного університету»

ВСП «Лохвицький механіко-технологічний фаховий коледж
Полтавського державного аграрного університету»

ВСП «Хорольський агропромисловий фаховий коледж
Полтавського державного аграрного університету»

ВСП «Березоворудський фаховий коледж

Полтавського державного аграрного університету»

ДНЗ «Гадяцьке вище професійне аграрне училище»

Харківський державний професійно-педагогічний фаховий коледж
імені В.І. Вернадського

IV ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ

**«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ
(ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ), ФАХОВОЇ
ПЕРЕДВИЩОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ»**

м. Полтава, 20-21 травня 2026 р.

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ
ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ),
ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Збірник матеріалів
IV Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції

Полтава 2026

УДК 63.001:65.001:30.001:10.001

С 91

С91 Сучасні тенденції підготовки майбутніх фахівців у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти: зб. матеріалів IV Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф., (м. Полтава, 20-21 трав. 2026 р.) / ПДАУ: ред. кол. А. В. Антоненць, Ю. І. Овсієнко, С. В. Яхін. Полтава : ПДАУ, 2026. 160 с.

Редакційна колегія:

Антоненць А.В., к.пед.н., доцент; **Овсієнко Ю.І.**, к.пед.н., доцент; **Яхін С.В.**, к.т.н., доцент, завідувач кафедри будівництва та професійної освіти.

*Рекомендовано до друку
кафедрою будівництва та професійної освіти
Полтавського державного аграрного університету
(протокол № 16 від 04.06.2026 р.)*

У збірці представлено матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції “Сучасні тенденції підготовки майбутніх фахівців у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти” (м. Полтава), що відбулася 20-21 травня 2026 р. за результатами досліджень актуальних методолого-теоретичних і організаційно-методичних проблем розвитку професійної освіти; оптимізації освітнього простору в умовах сьогодення; інноваційних технологій навчання у процесі професійної підготовки фахівців аграрного профілю; інформатизації освітнього середовища ЗП(ПТ)О аграрного профілю засобами інформаційно-комунікаційних технологій; тенденцій і перспектив розвитку аграрного виробництва, переробки сільськогосподарської продукції та харчових технологій в умовах сьогодення.

Матеріали тез призначені для наукових співробітників, педагогічних, науково- педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти усіх рівнів підготовки, керівників та фахівців підприємств та організацій.

Автори несуть повну відповідальність за зміст і достовірність поданих матеріалів. Висловлені в публікаціях наукові позиції і висновки можуть не збігатися з позицією редакційної колегії збірника.

УДК 63.001:65.001:30.001:10.001

© Автори тез, включені до збірника, 2026
© Полтавський державний аграрний університет, 2026

З М І С Т

СЕКЦІЯ 1

МЕТОДОЛОГО-ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Антонець А. В., Нічуговська Л. І. Основні функції професійного саморозвитку викладача фахових дисциплін аграрного профілю	12
Борозенець Н. С. Розвиток критичного мислення здобувачів аграрних ЗВО засобами прикладних задач з математичних дисциплін	14
Вашенко Т. С., Овсієнко Ю. І. Міжпредметні зв'язки вищої математики з фаховими дисциплінами у системі підготовки фахівців з обліку і оподаткування.....	16
Колесніченко І. А. Міжпредметні зв'язки вищої математики, фізики та дисципліни «Деталі машин» як засада наступності підготовки майбутніх агроінженерів	19
Кошова О. П., Волков С. І. Оптимізація роботи викладачів закладу вищої освіти засобами інформаційної системи EDU PLANNER	23
Кошова О. П., Ольховська О. В., Парфьонова Т. О. Удосконалення освітньої діяльності у закладах вищої освіти засобами програмної підтримки вивчення оптимізаційних задач.....	25
Олефіренко С. І. Розвиток творчого потенціалу учнів ліцею засобами математичної освіти: практико-орієнтований підхід	27
Пилипенко К. А., Рунчева Н. В. Методологічні засади впровадження тьюторського супроводу у професійній та фаховій передвищій освіті.....	30
Прілепо Н. В., Бондаревський М. Л. Розвиток етичної асертивності: нова парадигма soft skills ...	34
Шуть Б. І. Роль професійної рефлексії у становленні майбутнього фахівця фізичної культури та спорту	35

СЕКЦІЯ 1
МЕТОДОЛОГО-ТЕОРЕТИЧНІ
ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ПРОБЛЕМИ
РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Антонець Анатолій Вікторович
*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри будівництва та професійної освіти
Полтавський державний аграрний університет*

Нічуговська Лілія Іванівна
*доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри педагогіки та спеціальної освіти
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара*

ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ
ВИКЛАДАЧА ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН
АГРАРНОГО ПРОФІЛЮ

Професійний саморозвиток викладачів фахових дисциплін аграрного профілю є важливою умовою формування їхнього професіоналізму, педагогічної майстерності та конкурентоспроможності, а також суттєвим чинником підвищення якості сучасної аграрної освіти.

Саморозвиток викладача аграрного профілю розглядається як безперервний, багатогранний і внутрішньо вмотивований процес, спрямований на особистісне зростання та вдосконалення професійної педагогічної компетентності. Його сутність полягає у свідомому прагненні педагога до професійного й особистісного вдосконалення, критичному аналізу власного педагогічного досвіду, а також систематичному оновленні знань відповідно до сучасних вимог аграрного виробництва та освітніх змін.

У сфері аграрної освіти доцільно виокремити такі основні функції професійного саморозвитку викладача фахових дисциплін аграрного профілю [1, 2]:

Функція цілепокладання є стратегічною основою професійного становлення викладача фахових дисциплін аграрного профілю. Вона спрямовує його діяльність на формування у здобувачів освіти професійних

компетентностей, необхідних для ефективної роботи в умовах сучасного аграрного виробництва, розвитку сільського господарства та впровадження інноваційних технологій. Реалізація цієї функції передбачає усвідомлення суспільної значущості аграрної професії, формування відповідального ставлення до природних ресурсів та екологічної безпеки, орієнтацію на підготовку конкурентоспроможного фахівця аграрної галузі, а також поєднання гуманістичних цінностей із потребами сучасного аграрного ринку.

Функція професійної рефлексії має особливе значення у процесі викладання фахових дисциплін аграрного профілю, оскільки забезпечує взаємозв'язок теоретичної підготовки з практичною діяльністю, зокрема під час лабораторних занять, польових досліджень і виробничих практик. Завдяки рефлексії викладач здатний адаптувати освітній процес до актуальних викликів аграрної сфери та посилювати його практичну спрямованість. Ця функція охоплює аналіз результативності методів навчання з урахуванням реальних виробничих умов, оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей здобувачів освіти, осмислення власного педагогічного і виробничого досвіду, а також готовність до оновлення змісту навчання відповідно до змін у технологіях аграрного виробництва.

Функція фахової комунікативної активності передбачає активну професійну взаємодію, що виходить за межі аудиторної роботи та охоплює співпрацю з агропідприємствами, фермерськими господарствами, науковими установами й галузевими спеціалістами. Вона сприяє актуалізації змісту освіти, розвитку професійної мобільності викладача та стимулює його подальший саморозвиток. Реалізація цієї функції здійснюється через інтеграцію освітнього процесу з практикою сучасного аграрного виробництва, участь у науково-практичних конференціях, семінарах, виробничих екскурсіях і демонстраціях новітньої техніки та агротехнологій, залучення студентів до практичної діяльності в умовах сучасного агробізнесу, а також налагодження партнерської взаємодії з роботодавцями.

Регламентуюча функція забезпечує стабільність, ефективність і якість професійної діяльності викладача шляхом орієнтації на освітні стандарти, галузеві вимоги та принципи академічної доброчесності. У контексті аграрної освіти вона охоплює дотримання державних стандартів вищої освіти та професійних стандартів аграрних спеціальностей, врахування вимог екологічної безпеки, біоетики й раціонального природокористування, підтримання професійної етики у взаємодії зі студентами та представниками аграрного сектору, а також забезпечення якості освітнього процесу в умовах постійних змін аграрного ринку.

Отже, професійний саморозвиток викладачів аграрних закладів вищої та фахової передвищої освіти має комплексний і багатогранний характер, охоплюючи когнітивну, ціннісну, мотиваційну та діяльнісну сфери особистості. Його реалізація відбувається через послідовне професійне становлення педагога, розвиток механізмів самосвідомості та саморегуляції, удосконалення професійних знань, умінь і навичок, а також формування стійкої професійної позиції й індивідуально-творчого стилю педагогічної діяльності.

Список використаних джерел

1. Антонєць А., Мигаль О., Овсієнко Ю. Професійний саморозвиток викладачів фахових дисциплін аграрного профілю. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Педагогічні науки»*. 2026. №1. С. 140-147. DOI: <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2026-1-140-147>.

2. Антонєць А.В. Формування дидактичної культури викладачів агротехнічних дисциплін. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*. 2026. Вип. 1(60). С. 72-79. DOI: <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2026-1-60-72-79>.

Борозенець Наталія Сергіївна
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри вищої математики та фізики
Сумський національний аграрний університет

РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ АГРАРНИХ ЗВО ЗАСОБАМИ ПРИКЛАДНИХ ЗАДАЧ З МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Аграрне виробництво дедалі більше орієнтується на принципи точного землеробства, раціонального використання ресурсів, екологічної безпеки та економічної ефективності. За таких умов особливого значення набуває якість професійної підготовки майбутніх фахівців аграрної галузі, здатних не лише володіти професійними знаннями, а й критично оцінювати інформацію, аналізувати виробничі ситуації, прогнозувати наслідки прийнятих рішень та адаптуватися до швидких змін професійного середовища.

Однією з ключових компетентностей сучасного фахівця є критичне мислення, яке є важливою складовою професійної компетентності, що забезпечує здатність до аналізу інформації, аргументованого оцінювання, виявлення причинно-наслідкових зв'язків, формулювання висновків та прийняття обґрунтованих рішень. Для аграрної сфери це має особливе значення, оскільки професійна діяльність майбутніх фахівців пов'язана з необхідністю оцінювання економічних, екологічних, технологічних та організаційних ризиків.

Водночас аналіз практики викладання математичних дисциплін у закладах вищої освіти свідчить, що навчальний процес часто залишається орієнтованим переважно на репродуктивне засвоєння знань та алгоритмів. Такий підхід не забезпечує достатнього рівня розвитку аналітичного та критичного мислення здобувачів освіти. У результаті студенти нерідко